

ПРЕС КЛИПИНГ

13. јануар 2014.

НАСЛОВИ

НОВИ ЗАКОН О РАДУ укидају се повластице синдикалних лидера; (стр.2)

Забрана за офшор-тајкуне; (стр.3)

Где додатно зарадити новац; (стр.4)

Оружари очекују државу за власника; (стр.7)

Веће запошљавање радника; (стр.8)

Преговарачи супростављени; (стр.9)

Синдикати у клин, министар у плочу; (стр.10)

НОВИ ЗАКОН О РАДУ Укидају се повластице синдикалних лидера

Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Новим Нацртом закона о раду биће укинуге и повластице синдикалних лидера. Укинуће се право вета „изабраних“ на све одлуке о репрезентативности

СРПСКИ радник не само да је годинама на минималцу, већ ће му новим Законом о раду, ако буде усвојен постојећи предлог, и то мало црквице бити закинуто уколико одлучи да узме годишњи одмор, разболи се или се повреди на раду. Синдикалне вође месецима указују на недостатке новог документа. С друге стране, у Министарству привреде тврде да је предлог добар и да „свака одредба има своје разлоге, који су у интересу свих запослених“.

Стварни разлог реакције синдикалних лидера, засад додуше благе, јесте, чини се, укидање одредбе према којој два синдиката и удружење послодаваца имају право да одлучују о репрезентативности осталих синдиката. Према досадашњим прописима, два синдиката (Савез самосталних синдиката Србије, на чијем је челу Љубисав Орбовић и Уједињени грански синдикат „Независност“ са Браниславом Чанком) и једно удружење послодаваца (Удружење послодаваца Србије, чији је председник Драгољуб Рајић), имају право вета на све одлуке о репрезентативности других синдиката и удружења. У Србији данас постоји више од 24.000 регистрованих синдиката, а број њихових представника нико и не зна. Ранка Савић, председник Асоцијације слободних и независних синдиката Србије, наглашава да ће по новом закону репрезентативност удружења утврђивати независна комисија, а коначну реч даваће министар рада, запошљавања и социјалне политике.

- Наш синдикат годинама не може да постане репрезентативан управо због тога што у одбору седе представници СССС и ГС „Независност“ - објашњава Савићева. - Када би нама потврдили репрезентативност, што смо већ доказали на суду, они би изгубили своје позиције у Социокономском савету и надзорним одборима, који носе финансијске и друге привилегије. Тај члан закона годинама је у супротности са Законом о управном поступку. Наша саговорница наглашава да је управо ова одредба трн у оку „репрезентативним“ колегама и да је њихова тренутна борба усмерена само на очување повластица. У Министарству рада, запошљавања и социјалне политике тврде да немају предлоге за конкретне чланове на основу којих би прецизирали решења која синдикатима нису прихватљива. Имају, како кажу, довољно материјала за унапређење овог текста, али оно што недостаје јесте социјални дијалог, односно учешће синдикалних организација. Социолог проф. др Нада Новаковић, научни сарадник у Институту друштвених наука у Београду, објашњава да су изласком из дијалога синдикати само скренули пажњу на себе, али нимало нису наметнули своје интересе.

- Привилегије у Србији одређују моћни капиталисти - каже проф. др Новаковић. - Њима највише одговара овакав закон и браниће га свим средствима. Највише им одговарају висока незапосленост, слаби синдикати, разједињена радна снага, спремна на све услове рада и што

мање плаћена. Све је то уграђено у измене поменутог закона. Новаковићева објашњава да су синдикати бојкотовали јавну расправу јер им је боље да држави и послодавцима не дају легитимитет за закон, већ су остали „добри социјални партнери“.

НАМЕТАЊЕ ЗАСТАРЕЛИХ РЕШЕЊА

ПОСЛОДАВЦИ и власт учестало, с позиција моћи, сматра др Нада Новаковић, „узимају“ са Запада и од развијеног света решења која они одавно не користе код себе, али свом снагом намећу нашим радницима.

- Главни преговарач у име удружења послодаваца је безброј пута оспораван од радника и синдиката као нерепрезентативан. Какав-такав потребан је власти, јер како да се призна да нема социјалног партнера у „правном ритуалу“ наметања новог Закона о раду - објашњава она.

БЕЗ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ

ЧЛАНСТВОМ у Социјално-економском савету и надзорним одборима синдикалци и послодавци инкасирају месечно по педесетак хиљада динара. Уколико синдикат није признат на националном нивоу, он не може да учествује ни у раду међународних организација и пројеката, што је додатни минус за синдикалне лидере. АСНС је предложио министру Саше Радуловићу да се у нови Закон о раду унесе одредба по којој би цензус за утврђивање репрезентативности синдиката био 50.000 чланова, а столица у СЕС и надзорним одборима не би подразумевала новчану накнаду.

ПОДГРЕВАЈУ СУКОБЕ

КАПИТАЛИСТИ и држава максимално укидају основне претпоставке за нормалан рад и живот радничке класе - каже проф. др Нада Новаковић. - Додатно се подгревају сукоби интереса међу запосленима на одређено и неодређено време, младих и старијих радника, мушкараца и жена, запослених у јавном и приватном сектору, запослених и незапослених грађана. То је идеална ситуација за наметање закона у корист послодаваца.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/434059/Zabrana-za-ofsortajkune>

ПРИВАТИЗАЦИЈА ДРУШТВЕНИХ ПРЕДУЗЕЋА ОБАВЕЗНА ДО КРАЈА ГОДИНЕ

Забрана за офшор-тајкуне

М. Кркић

Нови Закон о приватизацији орочио је крај процеса продаје друштвених фирми у Србији до задњег дана 2014.

Како за “Блиц” објашњава министар привреде Саша Радуловић, процес реструктурирања биће готов до 30. јуна. У Србији су 153 фирме у реструктурирању, али и 419 предузећа која су у разним фазама приватизације.

Као купци преосталих друштвених фирми, по новом закону у старту су одбачени грађани који су осуђивани и против којих се води кривични поступак. Министарство привреде, као предлагач закона, искључило је из ове трке и све који су раније упропастили неко предузеће, с којима је раскинут уговор о приватизацији, или би да анонимно купе фирме кријући се иза офшор-компанија.

- Такве фирме и западноевропске земље рачунају као ризик за пореску утају, корупцију и прање новца - каже Радуловић.

Готово 2.000 од 3.017 државних фирми приватизованих између 2001. и 2011. завршило је у стечају, а за већи број пропалих предузећа заслужан је купац из офшор-зоне. - Некад власник жели само да сакрије идентитет - указује Милица Бисић, стручњак за порезе у КПМГ-у, додајући да и велике компаније региструју посао у офшору, што не значи да раде нелегално.

Милан Ковачевић, консултант за страна улагања, тврди да и светски гиганти региструју бизнис у офшор-зони.

- И Холандија може да се гледа као офшор-зона, јер је порез на камату и дивиденду повољнији - каже Ковачевић.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/433899/Gde-dodatno-zaraditi-novac>

Где додатно зарадити новац

Горица Авалић

Просечна зарада већ дуго није довољна ни за подмиривање особних потреба, па све више људи, првенствено младих, размишља о проналажењу додатног извора зараде. Рад у кол-центру, чување деце или кућних љубимаца по неколико сати послови су на којима они који су већ запослени могу додатно да зараде. Месечно је на неким пословима могуће зарадити око 200 евра.

Рад у кол-центру (200 евра месечно)

Готово све веће фирме имају своје кол-центре. Посао кол-оператера је да пружи помоћ грађанима који имају проблем или питање у вези са производима или услугама фирме у којој је оператер запослен.

Анкетирање и продаја осигурања

(200 евра месечно)

Агенције за истраживање често траже особе које ће бити анкетари у слободно време. Анкетари су плаћени по попуњеном анкетном листићу, а два су начина за спровођење анкете - од врата до врата или телефоном. Зарада продавца осигурања зависи од износа и броја продатих осигурања.

Чување деце (150-200 динара по сату)

За обављање овог посла пожељно је искуство у раду са децом или завршена нека школа медицинске струке. Услуге чувања деце траже се и нуде преко интернета и огласа, али постоје и агенције које запошљавају дадиље.

Дељење и лепљење рекламног материјала

(150-200 динара по сату)

Дељењем флајера по граду и лепљењем плаката и постера може да се заради до 1.500 динара на дан. За ове послове најчешће се одлучују млади људи, јер посао захтева целодневно стајање на улици.

Продаја на друштвеним мрежама

(до 1.000 динара дневно)

Многи корисници друштвених мрежа већ знају како могу да искористе популарност ових мрежа, па су групе у којима се свашта продаје све популарније. А продавати се може све - од старе одеће, обуће, преко старог намештаја, накита, књига, сувенира, фотографија...

Шетање кућних љубимаца (до 1.000 динара дневно)

Због све мање слободног времена власници паса често немају када да прошетају своје љубимце, па је све више оних који ће за 300 динара по сату то да ураде за њих. Они којима је потребно целодневно чување паса ову услугу мораће да плате значајно више.

Ди-цеј (200 евра месечно)

Они који прате дешавања на музичкој сцени и знају да користе опрему за миксовање музике могу за вече да зараде око 50 евра или 10 до 15 одсто од укупне зараде те вечери у локалу. Уз један наступ недељно зарада је око 200 евра месечно.

Креирање и одржавање сајтова (100-200 евра месечно)

Компаније, предузетници и сви остали којима је неопходна презентација на интернету спремни су да за основни сајт, дакле без претерано захтевних апликација, издвоје 100-200 евра. За одржавање сајтова које подразумева качење текстова и података, месечно може да се заради минимум 20-50 евра по сајту.

***Приватни часови за основце
(више од 30.000 динара месечно)***

За држање приватних часова није потребна диплома факултета, али је неопходно добро знање. Просечна цена двочаса је 800 динара. Уз пет ученика који имају по два двочаса недељно, предавачи могу да зараде месечну плату професора школе.

**Изнајмљивање собе, гараже, паркинг места
(100-200 евра месечно)**

Сви који у стану или кући имају просторију вишка ову празну собу могу да претворе у зараду. Такође, са све већим бројем аутомобила на улицама и све мање места за паркирање, на цени су и изнајмљене гараже и паркинг места.

Danas.rs

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/oruzari_ocekiju_drzavu_za_vlasnika.4.html?news_id=274320

Трагом информације да је Застава Оружје највећи порески дужник међу активним правним лицима у Србији

Оружари очекују државу за власника

АУТОР: З. РАДОВАНОВИЋ

Крагујевац - Упркос успешном пословању у минулих неколико година, те рекордној прошлогодишњој девизној заради од извоза оружја и трансфера технологије за производњу пешадијског наоружања у Азербејџан, од око 42 милиона долара, Застава Оружје је, са дугом за неплаћене порезе и доприносе од чак 6,48 милијарди динара, према званичној информацији Пореске управе Србије, највећи порески дужник међу активним правним лицима у држави.

У менаџменту Заставе Оружја за наш лист кажу да очекују да ће тај проблем ускоро да буде решен, те да порески дуг не угрожава производно-пословне планове фабрике.

- Поступак конверзије нашег пореског дуга у улог државе у капиталу предузећа је у току. Веровали смо да ће тај посао бити завршен до краја 2013, али је, мимо наше кривице, проблем пренет у ову годину. Очекујем, ипак, да ће конверзија дугова не само Заставе Оружја већ и осталих пет фабрика домаће одбрамбене индустрије у улог државе у њиховом капиталу да буде окончана ускоро. Након тога, држава ће постати готово стопостотни власник наше фабрике, а ми ћемо наше обавезе према њој почети редовно да сервисирамо, рекао је за Данас директор Заставе Оружја Раде Грововић.

Држава, међутим, крагујевачкој фабрици дугује више од 50 милиона долара за раније извезено оружје (махом у земље трећег света - прим. З. Р.), подсећа Грововић. Иако је тај дуг, у међувремену, са каматама нарастао на свих 100 милиона долара, о њему се, истиче Грововић, „мудро ћути“ и у надлежним институцијама и у медијима.

Дугови за порезе и доприносе и енормне камате на њих у међувремену су нарастали у мери да Застава Оружје, упркос расту пласмана на светским тржиштима, није могла да их сервисира, те су, у више наврата, конвертовани у улог државе у капиталу фабрике. Тако је држава тренутно власник око 75 одсто капитала крагујевачке фабрике оружја.

Родић: Помоћи ћемо „Првом партизану“

Београд - Министар одбране Србије Небојша Родић изјавио је да ће његово министарство помоћи ужичкој фабрици муниције „Први партизан“ у обезбеђивању шест хектара простора за нову локацију фабрике и специфичне опреме за рад. Родић је то изјавио за лист „Одбрана“ након обиласка фабрике и разговора са директором Добросавом Андрићем о пословању „Првог партизана“. Бета

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/vece-zaposljavanje-radnika>

Веће запошљавање радника

Од Русије до Африке ради 30.000 српских неимара. – Осим пољопривреде и енергетике, велику шансу за запошљавање радника у Србији пружа област грађевинарства.

Та привредна грана могла би нашој земљи доносити неколико милијарди евра годишње јер већ данас српски неимари зараде и до две милијарде евра на годишњем нивоу преко фирми основаних у иностранству – изјавио је за наш лист потпредседник Грађевинско-индустријске привредне коморе Србије Горан Родић.

Само на пројектима изградње објеката за Зимску олимпијаду у Сочију наша грађевинска фирма „Путеви Ужице“ запослила је више од 5.000 радника других предузећа из Србије, што на пословима изградње, што на производњи и испоруци опреме за објекте. Истовремено, у земљама Западне Европе, Русији, Казахстану и Алжиру ангажовано је око 25.000 радника, а има потребе за новим запошљавањем, односно, учешћу у новим пословима.

Родић каже да би Србија коначно морала да искористи позиве нашим грађевинским фирмама и помоћи им гаранцијама. Он оцењује да држава до сада није имала слуха за наш грађевински сектор ни на пројектима у земљи – јер су углавном ангажоване стране грађевинске фирме, ни у иностранству – јер је изостала пресудна подршка, због чега су многе грађевинске фирме, како извођачке, тако и индустрија грађевинског материјала, али и бројне друге гране које се наслањају на грађевински сектор доведене на руб егзистенције.

Да би се спасли од пропасти, грађевинари су основали властиту привредну комору, преко које очекују лакше запошљавање на великим пројектима. Од државе очекују да схвати да и они пуне буует и да су велики потенцијални извозници. Већ данас на иностраним градилиштима ради неколико наших фирми, међу којима су „Енергопројект“, „Планум“, „Јединство“ Ужице...

Могло би се ангажовати много више компанија када би имале гаранције и референце, што значи да држава мора да им додељује референтне послове у земљи кад год за то постоје услови.

Р. Даутовић

По целом свету

Родић каже да ће Грађевинско-индустријска привредна комора организовати представништва у Русији, Алжиру и другим земљама где нам се нуде велики послови. Сматра да је недопустиво да нас цео свет тражи, а ми немамо шта да понудимо. Велики послови очекују се у Алжиру, Казахстану, Русији, Мароку, Тунису, Западној Европи, где су неке чланице Коморе већ присутне.

Саговорник додаје да је већ данас Комора својеврстан велики конзорцијум, повезан са сличним еснафским удружењима грађевинара у Европи и свету, а да је по структури и кадровима то је највећа струковна организација у Србији.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/pregovaraci-suprostavljени>

Преговарачи супростављени

Прошле недеље завршена је јавна расправа о нацрту измена Закона о раду, а не може се ни приближно рећи каква ће бити судбина тог документа.

Наиме, ставови преговарача, пре свега представника државе и репрезентивних синдиката, Савеза самосталних синдиката Србије и УГС „Независност”, веома су различити и тешко је веровати да ће се за кратко време приближити, напротив. Министар привреде Саша Радуловић остаје при томе да је нацрт измена и допуна Закона о раду добар и да мора да прође, док синдикалци указују на то да је реч о документу који значајно смањује права радника, те да ће 23. јануара бити одржан штрајк упозорења. Како каже председник ССС Војводине Горан Милић, даљи кораци биће познати данас, када би требало да се одржи састанак представника оба репрезентивна синдиката.

Зато је и веома незахвално прогнозировать у којем правцу ће се трагати за решењем. Неслагања министра привреде и синдиката поводом промена Закона о раду траје већ неко време и незадовољни предложеним изменама, као и начином разговора, представници синдиката иступили су из преговора. И до сада разлике у мишљењу не само да нису смањене већ се слободно може рећи да се ставови додатно удаљавају. Тако министар Радуловић каже да је предлог Закона о раду, овако како је написан, довољно добар да би се остварио привредни раст, указујући на то да приче о деградирању радничких права не стоје, напротив, да је свака одредба у њиховом интересу. Наравно, став синдиката је потпуно другачији – радник се своди на робу и враћа се више од 100 година уназад. По Милићевим речима, директна последица измена Закона о раду, уколико буде усвојен у садашњем облику, биће отпуштање око 150.000 радника.

– Реформа и излазак из кризе не значе да је потребно да се радницима „одсече” глава, већ предузимање корака који би довели до решавања многих проблема с којима се наша привреда

сусреће и стварање повољне привредне атмосфере да би се отворила врата инвеститорима и повећао број радних места – каже Милић.

Да је то питање и те како важно потврдио је и први потпредседник Владе Србије Александар Вучић. Указавши на то да је промена Закона о раду потребна, Вучић је рекао и да је потребно пронаћи минимални заједнички именитељ са синдикатима. Ипак, минимум још није пронађен, а да ли ће бити – показаће се веома брзо. Наиме, потребно је да нацрт промена и измена Закона о раду подржи Влада Србије, а о томе да ли има подршку Владе, Радуловић, како је рекао, не жели да лицитира. Он је казао да ће се то видети приликом гласања, напомињући да у Влади има више политичких странака.

Ипак, треба рећи и да се став Владе Србије о овом предлогу ипак не очекује одмах. Наиме, пре тога је потребно да се размотре и анализирају сви предлози, критике и сугестије који су простекли из јавне расправе, након тога Радна група би требало поново да се састане и размотри предложена решења, а потом би документ би требало да буде прослеђен на мишљење другим министарствима. Тек после тога би се Нацрт измена и допуна Закона о раду могао наћи пред Владом Србије.

Дакле, времена за договор још има и било би разумљиво да они који би требало да разговарају то и учине. Питање је само ко је и колико спреман да разговара и шта је за кога минимум, односно под који заједнички именитељ могу стати ставови супротстављених страна.

Д. Млађеновић

Без саговорника

Саша Радуловић рекао је да су синдикати сами напустили Радну групу за измене Закон о раду, а да се не може разговарати о појединачним одредбама закона већ о томе шта он доноси. По његовим речима, сваки дијалог је добар и социјални дијалог је потребан, али не такав у којем се стално говори да се ништа неће.

Председник УГС „Независност” Бранислав Чанак, с друге стране, каже да Министарство привреде, па тиме и министар Радуловић, уопште није надлежно за преговоре о Закону о раду, а да је начин на који се са синдикатима разговара непримерен и да је реч о малтретирању.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/sindikati-u-kl-in-ministar-u-plocu>

Синдикати у клин, министар у плочу

Ако се по јутру дан познаје онда ће нови закон о раду, за којег министар привреде Саша Радуловић тврди да “мора да прође или сви плаћамо”, бити и поред пропале јавне расправе усвојен управо онакав какав је у нацрту и записан.

Наиме, јавна расправа, која је трајала од 18. децембра прошле године до 10. јануара ове, заправо је изостала јер су репрезентативни синдикати одмах од ње одустали. При томе, предложени нацрт свим силама више је бранило Министарство привреде, уз снажну подршку послодаваца – како домаћих тако и страних – него Министарство рада и запошљавања којем ресорно припада.

Од прве заказане новосадске јавне расправе до последњег дана газде су се држале по страни, док су се синдикати и представници државе чврсто ушанчили сваки на својој страни. Први су говорили да неће такав закон ни по коју цену, а други да он мора бити управо такав каквим су га они написали. Дубоко укопани у ровове и неспремни да попусте, потрошили су време предвиђено за јавну расправу а да заправо ниједном озбиљно нису сели и разговарали као социјални партнери у социјалном дијалогу.

На крају јавне расправе једино је јасно да ресорна министарства остају при предложеном нацрту, а да синдикати најављују штрајкове и блокаде. Јер, синдикати су свесни да закон о раду може бити – а било је тако и у претходним случајевима када је “раднички устав” кројен – донет и без њихове сагласности, јер коначну реч даје најпре Влада а потом посланици Скупштине Србије. Дакле, коначан суд о будућем закону о раду много више зависи од политичара него од учесника у социјалном дијалогу, ма колико они сматрали да су битни приликом његовог обликовања.

Но, да је и политичарима важна широка сагласност учесника у социјалном дијалогу приликом доношења закона о раду потврдио је и Александар Вучић, први потпредседник Влада Србије, који је пре неколико дана затражио да се са синдикатима нађе заједнички језик о овом законском предлогу. Који, како је истакао, мора да се мења. И премијер Ивица Дачић је поручио да се мора наћи компромис, јер је суштина да се њиме не оштете радници а предузећа учине ефикаснијим.

Е сад, како и на који начин учинити да радници буду задовољни исто колико и послодавци, то је главни камен спотицања, јер не постоји механизам да се то у исти мах постигне. Синдикати тврде да се нови закон доноси на штету радника а у корист газда, а послодавци да се само исправљају претходни законски акти који су донети из демагошких а не економских разлога.

Елем, јасно је да до петка, када је завршена јавна расправа, заправо ништа конкретно није урађено и да се морају предузети даљи кораци који ће или довести до усвајања постојећег нацрта, уз корекције и сугестије које су се претходних месец дана чуле од стручне јавности, или ће се цела прича оставити “за нека боља времена”. Уосталом, и сам Зоран Мартиновић, државни секретар у Министарству рада, упозорио је да се у наредних неколико дана морају заузети јасни ставови о овом законском акту. Ово министарство ће наредне недеље организовати и састанак стручне радне групе на којој ће поново бити предложено организовање сесије са репрезентативним синдикатима, све у циљу обезбеђивања њиховог учешћа у социјалном дијалогу.

Међутим, велико је питање да ли ће синдикати овога пута прихватити поново пружену руку и вратити се за преговарачки сто. Остаје да се види и да ли ће министар привреде Саша Радуловић остварити обећање да ће овај закон бити усвојен до краја јануара. У сваком случају, једино у чему су сагласни и синдикати и министар јесте да је овај закон “критично важан за привреду и да је свака његова одредба у интересу запослених у Србији”. Само што се ти интереси различито тумаче.

Љубинка Малешевих